

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Översyn av lagstiftningen om flyttning av fordon m.m, Ds 2020:20

I2020/02794

1 Sammanfattning

Skatteverket tillstyrker att Polismyndigheten får möjlighet att omhänderta fordon när fordonsägaren har stora fordonsrelaterade skulder. Skatteverket kan även tillstyrka förslaget om ägarbundet användningsförbud men förordar då att detta införs tillsammans med förslaget om omhändertagande av fordon.

2 Skatteverkets synpunkter

2.1 Förslag om att vägra registrera ägarbyte vid stora fordonsrelaterade skulder (avsnitt 6.6)

Skatteverket delar slutsatserna i avsnitt 6.4.6 och anser inte att det är lämpligt att förslaget genomförs. Det finns en uppenbar risk att ett sådant förbud medför att en fordons säljare blir ofrivillig fordonsmålsvakt. Skatteverket anser vidare att vägtrafikregistrets tillförlitlighet riskeras. Förslaget bör inte genomföras.

2.2 Alternativet med ett ägarbundet användningsförbud (avsnitt 6.7)

Det föreslagna ägarbundna användningsförbudet gör att regelverket blir mer komplext och därmed svårare att förklara för fordonsägarna. Till exempel är flera myndigheter inblandade i hanteringen av undantag från användningsförbud. Skatteverket beslutar om undantag från fordonsbundna användningsförbud när det gäller trängselskatt och fordonsskatt, medan Transportstyrelsen beslutar motsvarande för infrastrukturavgift och felparkeringsavgift. I promemorian föreslås att Transportstyrelsen ska besluta om undantag från ägarbundet användningsförbud, där skulderna alltså kan innefatta även obetald trängselskatt och fordonsskatt. En fordonsägare kan därför behöva vända sig till två myndigheter för att få ett fordon undantaget från användningsförbud. Det bör övervägas om detta i stället kan samordnas.

Med tanke på att 95 procent (avsnitt 3.4) av målsvaktsfordonen är avställda, och alltså inte får köras, kan det ifrågasättas om ett ägarbundet användningsförbud kommer få så stor effekt på fordonsmålsvaktsproblematiken. Skatteverket förordar dock ägarbundet användningsförbud före ett förbud mot ägarbyte. Ett ägarbundet användningsförbud bör kombineras med en möjlighet för Polismyndigheten att omhänderta fordon när fordonsägaren har stora fordonsrelaterade skulder, se följande avsnitt.

2.3 En ny möjlighet att omhänderta vissa fordon (avsnitt 7.5)

Skatteverket ser positivt på en utökad möjlighet för polisen att omhänderta fordon. Skatteverket bedömer att detta förslag är det som har störst potential att påverka fordonsmålvaktsproblematiken. Skatteverket anser att detta förslag i första hand bör införas, antingen fristående eller tillsammans med ett ägarbundet användningsförbud.

2.4 Synpunkter på lagtext eller författningskommentarer av teknisk natur

2.4.1 Förslag till lag (2021:000) om omhändertagandet av vissa fordon

Fordonsrelaterade skulder

I den föreslagna 2 § 1 definieras fordonsrelaterade skulder. Skatteverket anser att vägavgift, enligt lag (1997:1137) om vägavgift för vissa tunga fordon också bör omfattas av definitionen.

Fordonets ägare

Den föreslagna definitionen i 2 § 2 är till sin lydelse strikt. Syftet är att det inte ska vara möjligt att i efterhand förändra de förutsättningar som gällde vid beslutet genom att låta registrera en annan fordonsägare med stöd av 5 kap. 2 § förordningen (2019:383) om fordons registrering och användning (FFRA).

I de fall där uppgiften om fordonets ägare har varit uppenbart felaktig vid tidpunkten för polisens beslut, t.ex. på grund av en felregistrering hos Transportstyrelsen, så bör detta inte drabba enskilda. Det bör övervägas om det vid uppenbara felregistreringar ska finnas en möjlighet till rättning av vem som var den registrerade ägaren vid ett visst datum.

Omprövning och överklagande

Enligt avsnitt 7.14 och författningskommentaren på sida 240 f. är det endast beslut som innebär att ett omhändertagande ska bestå som ska kunna överklagas enligt 16 §, medan ett beslut om omedelbar skrotning inte får överklagas. I den föreslagna 16 § framgår inte detta, utan även beslut om omedelbar skrotning kan överklagas. Lagtexten bör justeras så att det endast är beslut om omhändertagande som kan överklagas. Skatteverket föreslår följande formulering:

16 § Ett beslut enligt 15 § som innebär att ett omhändertagande ska bestå får överklagas skriftligen till den tingsrätt inom vars domkrets åtgärden vidtagits utan begränsning till viss tid. Andra beslut enligt denna lag får inte överklagas.

Beslut om omedelbar skrotning innebär att äganderätten övergår till Polismyndigheten

I avsnitt 7.7.4 och 7.10 anges att ett beslut om omedelbar skrotning innebär att äganderätten till fordonet övergår till Polismyndigheten. Detta bör också framgå av förslaget till en ny lag (2021:000) om omhändertagande av vissa fordon. Skatteverket föreslår att 4 § kompletteras med följande fjärde stycke:

4 § Äganderätten till ett fordon enligt första stycket tillfaller Polismyndigheten.

2.4.2 Ändring i lagen (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, LFF

Fordonsrelaterade skulder och fordonets ägare

Se ovan under avsnitt 2.4.1.

Obetalda och förfallna fordonsrelaterade skulder

Eftersom det i definitionen av fordonsrelaterade skulder i 1 § 5 framgår att begreppet avser obetalda och förfallna skatter och avgifter är det överflödigt att skriva ut det i den föreslagna 2 a §. Skatteverket föreslår följande justering:

2 a § Regeringen får meddela föreskrifter om rätt för staten eller för en kommun att i vissa fall flytta ett fordon som är parkerat i strid mot föreskrifter om parkering eller stannande enligt lagen (1976:206) om felparkeringsavgift eller mot förbud eller villkor enligt lagen (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, om fordonets ägare har fordonsrelaterade skulder.

Villkor för utlämning av fordon

I föreslagna 2 a § så kan alla fordonsrelaterade skulder, och inte endast felparkeringsavgifter, ligga till grund för att flytta ett fordon. Även 8 § andra stycket bör ändras på motsvarande sätt, så att alla fordonsrelaterade skulder, och inte endast felparkeringsavgifter, som fordonets ägare är betalningsansvarig för måste betalas innan fordonet måste lämnas ut. Detta ligger även i linje med formuleringen av den föreslagna 6 a §. Där anges att likviden när ett fordon har sålts ska avräknas mot fordonsägarens fordonsrelaterade skulder.

Förslag till ny formulering:

8 § andra stycket *Ett fordon som har flyttats med stöd av 2 a § och som inte är utmätt behöver inte heller lämnas ut förrän de fordonsrelaterade skulder som fordonets ägare är betalningsansvarig för har betalats.*

2.4.3 Ändring i lagen (2019:370) om fordons registrering och användning, LFRA

Omprövning av fordonsrelaterade skulder

För det fallet man väljer att gå vidare med förslaget om ett ägarbundet användningsförbud anser Skatteverket att det behöver klargöras vad som gäller om t.ex. en trängselskatt sätts ned genom omprövning om en fordonsägare som belagts med ett ägarbundet användningsförbud enligt den föreslagna 26 a § LFRA. Kvarstår ett ägarbundet användningsförbud om omprövningen medför att fordonsägaren inte längre har fordonsrelaterade skulder överstigande 50 000 kronor?

Fordonsrelaterade skulder

I den föreslagna i 26 a § LFRA anges att "Ett registrerat fordon får endast användas om den registrerade fordonsägaren betalar sina fordonsrelaterade skulder inom föreskriven tid".

I definitionen av fordonsrelaterade skulder i 2 § 1 lagen (2021:000) om omhändertagande av vissa fordon anges att det gäller "... obetalda och förfallna skatter och avgifter...". En fordonsrelaterad skuld är per definition förfallen och därför inte betald inom föreskriven tid.

Skatteverket förslår i stället att 26 a § första stycket LFRA formuleras på följande sätt:

Ett registrerat fordon får inte användas om den registrerade fordonsägaren har fordonsrelaterade skulder. Ett sådant ägarbundet användningsförbud inträder dock först när den registrerade fordonsägaren har fordonsrelaterade skulder som sammanlagt uppgår till mer än 50 000 kr. I den sammanlagda skulden ska inte räknas in skatt eller avgift för vilken anstånd med betalningen gäller.

3 Konsekvenser för Skatteverket

Skatteverket bedömer att framförallt förslaget om att vägra ägarbyte kommer resultera i ett ökat antal omprövningsärenden att hantera för Skatteverket. Kostnaden för den ökade ärendemängden bedöms kunna täckas med befintliga anslag.

Detta remissvar har beslutats av generaldirektören Katrin Westling Palm och föredragits av rättsliga experten Pär Jönsson. Vid den slutliga handläggningen har också följande deltagit: rättschefen Michael Eriksson, enhetschefen Eva Mårtensson och sektionschefen Lena Hiort af Ornäs Leijon.

Katrin Westling Palm